

Karlo Jederman

Salto mortale

(Ples življenja)

Liki:

Smrt

Lovec Grakus

Župan

Samomorilec

Samomorilčev oče

Prešuštnik

Mesar

Stražmojster

Ženska s kačjo glavo

Ženska, ki hrza kot žrebica

Fantek, ki kikirika

Starček, ki tuli kot volk

Ženska, strupena kot pajklja

Gospod prasec

Gospa prasica

Lenuh

Požeruh

Oderuh

Zvijačnež

Nečistnica

Jezljivka

Prevzetnica

Prvi dohtar

Drugi dohtar

Tretji dohtar

*Luč je mračna,
temačna, mrakobna,
drobna, zlobna
in komaj svetlobna.*

SMRT

Črno morje valovi,
črna ladja pluje,
na črnem nebu krvavi
slepo oko Lune.
Visok jambor iz kosti
po zraku poplesuje,
krvava jadra iz mesa
veter napihuje.
Glasno poka in ječi,
trup iz strnjenih lobanj,
to pojejo mrtveci,
pesem mrtvih sanj.

To vojska je strahotna,
ki lovi ljudi.
Orožja pohotna
na vse, kar živi:
lakota in žeja,
strah in nemir,
kuga, gonoreja,
zloba in prepir,
prihajajo v mesto,
v svoj lovski revir.

GRAKUS

Ime mi je Grakus,
sem lovec na ljudi.
Preprost je moj okus.
Všeč ste mi vsi.
Z mano prihaja
prijateljica Smrt,
ki rada se razdaja,
in rada deli prt
z vsakim, ki zrel je
za njen objem.

SMRT

Grakus lovi,
jaz pa požrem.

GRAKUS

Zdaj pa vsi v dir,
da nam ne bo dolgčas,

vreščite, kričite,
za nas je vse to špas.

SMRT

Ker, telo človeka
posoda je glinena,
v katero je
duša položena.
Življenje pa je
kakor dobra peka.
In bolj ko človek
pred Grakusom
teče in divja,
večji je moj tek,
duša boljše skuhana.
Še rajši imam
hrustljivo, pečeno,
da jo lahko glodam
z grehi obloženo.

Pa še nekaj je,
zelo pomembna reč:
moj obraz je ogledalo
(to vam ne bo všeč),
ki odseva vsako dušo,
vsako budalo;
in ko zapičim vanjo
nož in vilice,
ubogi duši se zazdi,
da sama sebe žre.

*Nenadoma, nepričakovan,
odločno na oder pride ŽUPAN.*

Dober dan.
Jaz sem župan.
Tem mestu,
meščanom zelo vdan.
Kaj hočeta?

GRAKUS

Poglej človečka,
kako se šopiri!
V redu je, palček,
svoj ton umiri ...

SMRT

Sicer ti takoj
pihnem na dušo,
da pleše z menoj,
telo pa pod rušo

ti vržem, da gnije.

ŽUPAN

Srce čutim,
kako mi bije,
nesrečo slutim,
a ne svoje.
Ti, lovec, pojdi
muhe lovit.
Za to si dovolj
zloben in zvit.
Kajti,
tukaj smo
ljudje bolj
čudne sorte:
mi lovimo tistega,
ki nas lovi.
Hujše kohorte
smo že ulovili,
ujeli, namlatili
in nato pobili.
Predvsem pa tole:
ne verujemo
v prispodobe
lakote, žeje,
kuge, mrakobe.
Še nekaj goji
naše pameti vrt:
ne verujemo v Smrt!
Smrti.
Nekoč prišla je,
menda, tvoja sestra,
jezikava, ostra,
mračna in resna,
gobec globok
lačen in besen,
pa smo ji hitro
na rep dali česen.
Pri nas je ostala,
a zdaj je uboga
pohlevna in mala,
nič več nadloga.
Še vedno je tukaj,
med nami ždi.
V krsti prebiva,
v krčmi sedi.
Kot da je živa!
Solato jé,
kavico pije,
hodi po mestu,

se sprehaja,
z nami se
celo pogovarja.
Zdaj nas zabava,
neumnosti klati.
Ne boste verjeli,
nekoč, grem iz službe,
jo srečam pred vrati -
hotela mi je
sesalec prodati.
Včasih,
če je družba vesela,
na njen račun
pije gostilna cela.
Z vsemi se družijo,
brez razlike,
rada ima
male, velike,
moške, ženske,
celo otroke,
ponuja se cela
in na obroke,
beraču, kmetu,
trgovcu, dijaku,
vozniku,
sprevodniku na vlaku,
zdravniku,
bolniku
in študentu,
vsem poslancem
v parlamentu,
pa še predsedniku
in ministru,
profesorju
in magistru,
generalu
in obrtniku,
vsem, ki jih najde
v imeniku,
še kralju,
papežu
in glavarju,
vsem, ki jih najde
v slovarju.
V mračnih kvartih
ljubezen prodaja,
za rokav cuka,
ljudi nagovarja:
*“Pojdi, prosim,
ljubček, z menoj,*

*bojim se sama
spati nocej.”*
Marsikateri junak
si je upal,
jo malo povaljal,
jo malo porukal,
Naslednji dan
prijateljem zbruhal:
*“Eno, grdo kot smrt
sem pofukal!”*

Včasih nas vabi
v svoj teater
in tam na odru
prav glasno hira
in se dela
kot da umira.
Usmiljenja,
usmiljenja prosi,
ko gor in dol
lastno truplo nosi.

*V dnu odra, kot žalosten črt,
se pojavi majhna Županova smrt.*

In res je žalostna
njena zgodba:
nekoč nam bila je
kazen in sodba,
za grehe, zločine,
prevare, laži,
nam poganjala
strah v kosti,
zdaj pa je samo
bolezen čudna,
tiha, ponižna,
uboga in vljudna.

Mi vemo, kar vemo,
in Ona ve, da vemo,
tudi vidva zdaj
lahko izvesta,
da vemo, kar vemo:
Smrt ni konec
in konec ni Smrt.
Ni konca.
Ni Smrti.
Samo mi.
Sami.
Sami

in
neSmrtni.

Torej, lepo vaju prosim:
izginita zdaj,
izginita zdaj,
za vekomaj.
Sicer ...

GRAKUS
Ampak ...

SMRT
Vendar ...

ŽUPAN
Sicer ...!!!

*Pošasti molče obmolknejo;
čeljusti na šir razklenejo;
v čudenje se pogreznejo;
malo po malo sence izginejo.*

ŽUPAN
*pavzira;
nastavi se, kot da pozira;
pescico neko tiho prepeva;
zopleše mu najprej noga leva;
desno pridruži, po odru pluži,
pleše kot da ni pri pravi
in se nenadoma ustavi.
Na svojo smrt jezno zasika.
Ona se zmedeno z odra umika.
Mrk je in strog.
Bog, o, bog,
ne morem verjeti!
Težko je mirno
na svetu živeti.
Povsod vrvijo
pošasti, prikazni,
povsod je polno
različne golazni,
ki pluje, frči,
leti in se plazi
zastruplja nas,
čast našo gazi.*

Tolkli ste mimo!
Zgrešili ste kraj!
Tukaj mi živimo,

tukaj je naš raj!
 Imamo vse
 in vsega zmanjkuje,
 za naše potrebe
 pa nam zadostuje.
 Srečni smo.
 Imamo, kar imamo.
 Znamo, kar znamo.

*Pavza kratka, potem pa glasno,
 kot da novico razglašča zloglasno.*

Oooooooooooooj, meščani,
 oooooj, ljudje,
 zbudite se!
 Možgane na plan!
 Zdramite se!
 Začenja se dan!

*ŽUPAN odide;
 od vsepovsod pride
 mrmranje, grgranje,
 prdenje in riganje;
 luč vzide;
 v luči drevesce;
 z drevesca vrvica,
 pod vrvico pa
 binglja nogica.*

SAMOMORILEC

Nekega dne
 mi bo uspelo.
 Nekega dne
 srce bo zapelo
 veselo
 in prenehalo.
 Nehal se bom
 boriti za zrak.
 S svečo ubogo
 redčiti mrak.
 Ustavil se bo
 moj plesni korak.

SAMOMORILČEV OČE

Kaj delaš,
 ti tele neumno?!
 Zakaj tam visiš
 tako nepogumno?!
 Samomor vadiš?
 Vsako jutro

z drevesca visiš.
Kdaj ti uspe,
da vsaj malo živiš?

SAMOMORILEC

Nočem več, oča,
ne morem več.
To življenje
mi ni všeč.
Smisla ni,
dobrote ni,
lepote ni,
ljubezni ni.
Samo mi,
sami in nesrečni.
Ne razumem
v čem
je umreti problem.

SAMOMORILČEV OČE

Mlad si še,
misliš preveč.
Starejši pa ve -
da je to huda reč.
Vse razumeti
čutiti, misliti ...
Vse to je
mimo pameti.
Zdaj se navadi,
dokler si mladeč,
sebe ne kradi,
kmalu boš starec.
In vse kar lahko
starec doume,
je to, da – ne razume.

*Z drevesca ga previdno sname;
si ga nežno zadane na rame;
luči je nenadoma veliko več,
kot da prižgali so sto tisoč sveč;
sonce razglaša svojo vrnitev,
meščani mrmrajo zgodnjo molitev;
in vendar na odru nikogar ni,
le njih glasovi so, z vseh strani.*

MEŠČANI

Sedem je
sedem
v tednu dni,
sedem je

sedem
v tednu noči.
Sedem je dni
naše modrosti.
Sedem noči
naše norosti.

Bog je sovražil
sedem reči:
prevzetne oči,
jezik lažniv
in omahljiv,
krvave roke
in zlo srce,
noge,
ki tečejo
za hudobijo
usta,
ki bruhamo
umazanijo,
besedo,
ki sili
ljudi
v morijo.

Lepo je govoril
naš modri Bog,
na hrbet tovoril
nam zakon strog.
Kar je povedal
mi smo storili:
prvi dan enkrat,
drugi dan dvakrat,
tretji dan trikrat,
četrti štirikrat,
peti dan petkrat,
šesti dan šestkrat,
in sedmi se dan
od dela spočili.

Jedli smo,
jedli,
pili smo,
pili,
ves prejšnji teden
smo pozabili.
Zato smo
vse skupaj
še ponovili.
Sedemkrat

sedemkrat
sedemkrat
sedem,
a teden je isti,
teden je eden.

Srečen je bil
naš modri Bog,
kri nam je pil
in hodil okrog,
duše je stiskal,
trgal je glave,
svet je bil hiša
Njegove slave.
Pravica, resnica
božja desnica,
so vedno zadeli
pravega krivca.
A greha bilo je
več in še več
in vedno je večji
bil božji meč.

Potem smo storili
veliko reč:
v Njega nismo
verjeli več.
O, nepozabno
reč smo storili:
na Njega,
na Njega
smo pozabili.
Vse grehe smo
sami si
odpustili.

Sedem je,
sedem,
v tednu dni,
sedem je,
sedem,
v tednu noči.
Sedem je dni
naše modrosti.
Sedem noči
naše norosti.

Dobro jutro!
Dobro jutro!
Dobro jutro!

PREŠUŠTNIK *postaven*
na oder priteče;
 Dober dan. Dober dan ...
zadihano reče;
glas ima kot hrapava ptica,
obraz pa hudoben kakor lisica;
v luč mežika in se reži;
na mestu teče, kot da beži.
 Sreča je kot steklo.
 To je staro reklo.
 Zlahka počí in,
 ostro kot jeklo,
 zareže v meso.
 Tako pač je to.
 V hrbtu imam nož.
 Za mano teče mož.
 Nocoj sem mu ženo
 od znotraj spoznaval.
 Od srca, iskreno,
 sem jo vso noč
 natepaval.
 Ona je pošteno
 nudila pomoč.
 O, mila prasica,
 še me žge tvoj žar!
 Potem me je zabodel
 tvoj mož, mesar.

MOŽ MESAR
na oder priteče;
na obrazu mu
ni videti sreče;
njegov lik je
kot strašen bik;
ob PREŠUŠTNIKU
na mestu teče,
zajame sapo in jezno reče:
 Stoj, grdoba,
 zaklal te bom, pesjan!
 Mar moram te, gnusoba,
 preganjati vsak dan?
 Vsak večer
 se v hišo mi prikradeš,
 do jutra z ženo onegaviš,
 pa še nože kradeš.

PREŠUŠTNIK
 Res je. Velikokrat
 sem v hišo ti prišel,

in, res je, velikokrat
sem ženo ti preštel.
In vsakokrat, potem
ko na ženo sem ti godel,
vsakokrat si nož
v hrbet mi zabodel.
Če se bo zadeva
tako nadaljevala,
bova v prihodnje
drugače poslovala:
ti boš še naprej
prevarani mesar,
ki bo, slej ko prej,
brez nožev ostal.
Jaz pa -
tvoj osebni nožar.
Ženo ti bom štel, pa še
prešteval denar.
Nasvidenje.

*Pobegne z odra;
barva lic MESARJA
postane svetlo modra;
potem pa, ko sam se
nagovori,
obraz mu v rdeči
jezi zažari.
V dnu odra,
kot žalosten črt,
se pojavi majhna
Mesarjeva smrt.*

MESAR
O, bedak, bedak,
ti klavec otožni.
Mislil si, da čast,
pomeni par klobas.
Klal sem, klal
nedolžne živali,
ženo hranil,
dom ji dal,
pa me tako žali.
V hipu sem vso
zadevo dognal:
rešen bo problem,
ženo bom zaklal.
In od zdaj naprej
bom klal samo žene
in prešuštnikom prodajal
joške prekajene.

*Lahkotno, kot da bi šel scati,
odide z odra ženo zaklati.
Glasba strumno začne igrati.
Na oder se priklati
nek prav čuden boter -
to redu in miru je smoter,
policijski STRAŽMOJSTER.*

Grdo je o ljudeh
grdo govoriti.
Mislite najbolje,
bodite dobre volje,
čeprav se vam zdi,
da to resnica ni.
Red in mir
morata biti
in trezno glavo
je treba ohraniti.
Mar je to
velika stvar,
da ženo je
zaklal mesar?!
Človek je bitje
vere razumne.
Mnenje je kot pitje,
opijani le neumne.
Umen človek
pa upošteva
cel kup pravil,
in svoj vek
se dela,
da je debil.
V grehu smo rojeni,
v grehu živimo.
V grehu vzgojeni,
da greh storimo.
Mar je greh,
velika stvar,
da nezvesto ženo
je zaklal mesar?!
Saj jo bo jutri
zaklal spet!
A treba je naprej živet'!

Mi vemo,
kar vemo:
Smrt ni konec
in konec ni Smrt.
Ni konca.
Ni Smrti.

Samo mi.
Sami.
Sami
in
neSmrtni.

*Na Mesarjevo smrt
jezno zasika.
Ona se zmedeno
z odra umika.
Na oder zdaj pridejo
vse meščanske spake,
ženska z kačjo glavo,
mož z nogami srake,
potem pa gospa,
ki riga kot oslica,
zraven njena hčerka
hrza kot žrebica;
kot petelinček se
nek fantek oglaša,
svojo svinjskost s kruljenjem
nek gospod razglaša.
S peto potrkava neka
nora kakor zajklja,
z osmimi nogami pleše
druga kakor pajklja.
Kot volk tuli starček
in se napihuje,
rjove debeluh,
po medvedje poskakuje.
Starka se maje,
raci je podobna,
s kratkimi poskoki pleše
neka miška drobna.
Vesela družba poje,
cvili, kruli, ruka,
muka, huka, čuka,
cmoka, stoka, sika,
vrešči in renči,
ob tem pa pleše,
da zemlja doni.*

MEŠČANI
O, ti bitje sladko,
vere razumne,
mar ne slišiš zvoka
glasbe strumne
in glasu, ki poje
tvoje hrepenenje?
Želiš si in iščeš

večno življenje.
 Nori ples življenja
 se reče temu plesu,
 ki plešejo ga živo
 ob življenja kresu
 moški in ženska,
 starec in otrok,
 ker življenje nikogar
 ne spusti iz rok.
 V tem zrcalu bere,
 kdor že brati zna,
 in kdor že brati zna,
 že plesati zna.

*Plešejo,
 skačejo,
 in se potijo,
 mrmrajo,
 žebrajo
 in vzdihujejo.
 Potem se, utrujeni,
 po tleh razsujejo.*

*Pride LENUH,
 potepuh, pohajač,
 nastavi klobuk
 proseč za denar,
 da kupi si kruh.
 Dober dan, meščani,
 družba vesela!
 Vidim, da ste
 ravno sredi dela.
 Jaz sem Lenuh,
 to je moja služba.
 Malo pijem,
 malo jem,
 po jedi na sprehod grem.
 Na sploh mi gre
 dobro od rok.
 Hvala bogu,
 nimam
 ne žene
 ne otrok.
 Torej, meščani,
 dobri ljudje,
 naj sreča bo z vami,
 tu in drugje,
 zdaj in potem.
 Upam vsaj,
 da vprašati smem*

za kak kovanec,
čeprav sem
v vaši igri obstranec.

*POŽERUH, debeluh, se na noge postavi;
v ustih še žveči zrezek krvavi.*

Lej ga, lenuha!
Lej potepuha!
Tukaj pred nami
ponižno stoji.
Mi se potimo,
on ves dan ždi.
Jaz za svoj zrezek
potim znoj krvavi,
on pa, ko je lačen
račun izstavi.

LENUH
Žal, se ne morem
z vami potiti.
Preden se utrudim
se moram spočiti.

Na sračje noge stane

*ODERUH.
Po obleki je debel, po postavi suh.*

Sram naj te bo
sedemkrat sedem.
Enega groša
mi nisi vreden.
Poliže me malo,
pohvali malo,
v sebi si misli:
lej ga, budalo.
Po žepih prebira
kovancev slast,
denar pobira,
kot prava oblast.
Če nisi vedel,
denar se zasluži.
Če bi rad jedel,
se nam pridruži.

*ZVIJAČNEŽ, ki svinjsko kruli,
se rahlo zvije in tiho zaruli:*

Pogumen je ta lenuh.
Brez truda bi jedel kruh.
To nizkotnost
mu celo zavidam.
Kakšna lahkotnost!

Jaz pa gnoj kidam.

LENUH

Gnoj prideluje,
kdor ga potrebuje.
Nizkotnosti svoji
jaz rečem pogum.
Za pogum pa je
potreben um.

NEČISTNICA, *ki riga kot oslica
zdaj zalaja kot čistokrvna psica:*

Ti nesramnež,
vau, vau, vau, vau!
Če ne obmolkneš,
ti bo še žal!

JEZLJIVKA,

*starka, raci podobna,
zasika kot kača hudobna:*
Nam boš govoril,
da neumni smo!
Sram naj te bo!
In ... sram naj te bo!

LENUH

Priznam, priznam,
zelo me je sram.

PREVZETNICA *v balonski svili
kot ranjena miška na ves glas zacvili:*

Z nami te je
plesati sram!
Zato pa ti
nič ne dam!

POŽERUH *ga trešči po glavi.*

Od mene
tale bankovec dobiš.

ODERUH *ga z nožno brco na tla spravi.*

S tem lahko
en teden živiš.

ZVIJAČNEŽ *ga z rokami davi.*

S tem denarjem
lenobo pozdravi!

NEČISTNICA *ga brcne v jajca.*

S tem se na novo

na noge postavi!

JEZLJIVKA *ga kljuva kot kokodajca.*

Ti predrzna rit!

Kaj se to pravi!

Kaj se to pravi!

Brcajo.

Mlatijo.

Davijo.

Ključvajo.

Pljuvajo.

Kakor da bi spet zaplesali,

so se okrog LENUHA zbrali.

Še nekaj časa v tem vztrajajo,

potem pa, utrujeni, omagajo;

eden po eden, z odra odhajajo.

LENUH

Za danes sem

delo končal.

Če nič drugega,

dolgo bom spal.

Zaspi.

V dnu odra,

kot žalosten črt,

se pojavi majhna

Lenuhova smrt.

Na oder zdaj pridejo

nekakšni ptiči -

noge kakor štoklje,

oči kot mrličji.

Namesto ust

kljuni naostreni,

z dolgimi kremplji

prsti okrašeni.

Telesa jim pokrivajo

bela ogrinjala,

na vrhu vsake glave

še kapica mala.

Torej, ptičasti in beli

v svetlobi rahlo sivi;

To so gospodje

DOHTARJI VARLJIVI.

PRVI DOHTAR

Caput.

Collum.

Truncus.

Thorax.
Abdomen.
Pelvis.

DRUGI DOHTAR

Dorsum.
Brachium.
Cubitus.
Manus.
Femur.
Genu.
Crus.
Pes.

TRETJI DOHTAR

Okostje.
Sklepi.
Mišičje.
Obtočilo.
Čutilo.
Dihalo.
Prebavilo.
Spolovilo.

PRVI DOHTAR

Vse je tu.

DRUGI DOHTAR

Kaj pa je narobe?

TRETJI DOHTAR

Pleše ne.

PRVI DOHTAR

Poje ne.

DRUGI DOHTAR

Dela ne.

TRETJI DOHTAR

Kot da bi bil
napol mrtev.

PRVI DOHTAR

Tumorja? Bramorja?
Tremorja žrtev?

DRUGI DOHTAR

Neumnost.
Živ je v celoti.

Samo lenoba ga
pri življenju moti.

TRETJI DOHTAR
Kaj bomo naredili?

PRVI DOHTAR
Razstavili.
Porezali.
Skrajšali.
Očistili.
Polepšali.
Podaljšali.
Zakrpali.
Zlepili.

DRUGI DOHTAR
Ko mine
našega dela čas,
bo ta človek lepši
in boljši od nas.

Razstavljajo.
Režejo.
Krajšajo.
Čistijo.
Zaljšajo.
Daljšajo.
Krpajo.
Lepijo.

TRETJI DOHTAR
Naredili mu bomo
nova ušesa,
da bolje sliši ritem,
da ga bolje stresa.

PRVI DOHTAR
Tudi nove noge
ta človek potrebuje,
da bolj lahkotno pleše,
kot jagnje poskakuje.

DRUGI DOHTAR
Da lažje pripeva,
dajmo glas sonoren,
zvoneč, zvonek,
jasen in prodoren.

TRETJI DOHTAR
Kar se tiče glave,
zmanjšati je treba,
da mu misel
pri plesu ne koleba.

PRVI DOHTAR
Mar ni to čudno?
Človeka je treba
vedno znova narediti
in času primerno
na novo vzrediti.

DRUGI DOHTAR
Če ni slabosti,
je treba urezati.

TRETJI DOHTAR
Preveč vrline -
fino obrezati.

PRVI DOHTAR
Če je neumen,
pameti dodati.

DRUGI DOHTAR
Preveč pameti -
po glavi ga mlati.

TRETJI DOHTAR
Preveč ljubezni -
sovražnika izbrati.

PRVI DOHTAR
Preveč sovražen -
za glavo ga skrati.

DRUGI DOHTAR
Preveč vesel,
zdravje mu zrahljati.

TRETJI DOHTAR
Preveč žalosten -
pijačo mu podati.

PRVI DOHTAR
Drugače je neznosen,
siten, neužiten,
preveč ponosen,
preveč 'imeniten'...

DRUGI DOHTAR *zareže zadnjo zarezo*
Takole ...

TRETJI DOHTAR *pripne zadnjo protezo*
Tukaj ...

PRVI DOHTAR *naredi zadnjo potezo*
Še poteza ena ...
in zadeva je ...
urejena.

DOHTARJI *stopijo en korak nazaj,*
gledajo LENUHA, kot da bi bil
bogvekaj;
na tleh kot dolgo truplo leži,
majhna glava pa glasno smrči.
Potem se strne dohtarska vrsta,
staknejo glave, odpirajo usta.
En doolgi aaaaah se zasliši,
nato pa piskavo, prav kakor miši,
glasove svoje začnejo vihteti,
LENUHU budnico začnejo peti.
Zbudi se, človek, skrajni je čas,
LENUH odpre oči in zazeha ...
telo premakni in spusti glas.
... si pomane oči in se zakreha ...
Srce je tvoje kot veliki boben,
krvni obtok je godalu podoben.
Napni vse žile, potegni lok,
... se nenadoma dvigne ...
zapleši strumno, na poskok.
... z levo nogo migne ...
In ne sprašuj se ali je prav!
... z desno se odrine v zrak ...
Saj ne sprašuje kdor je zdrav.
... in ubere plesni korak ...
Jaz plešem, ti plešeš, on pleše in hkrati
jaz pojem, ti poješ, ta pesem nas bráti.
Vsi smo ljudje na istem plesišču,
kdor z nami ni, je na pokopališču.
Tralala, tralala, rompatabom,
naj strelja strela, naj grmi grom,
vsi smo ljudje na istem plesišču,
kdor z nami ni, je na pokopališču.
Želodec je godec, kozarec poln vina,
pojejo uterus, penis, vagina,
vsi smo ljudje na istem plesišču,
kdor z nami ni, je na pokopališču.

*Na Lenuhovo smrt še zborček zasika.
Ona se zmedeno z odra umika.*

*DOHTARJEV na odru več ni.
LENUHA pa ples še naprej mori.
Skaklja, poskakuje, nervozno frfira,
zmedeno zraven besede mrmra.
Tralala, tralala, rompatabom ...*

*Na oder se vrne MESAR.
Lica zabuhla, pogled krvav,
roke vihti, glas grozničav ...
Pridite ljudje, pridite na tržnico!
Kliče vas vaš vdani Mesar.
Dobro došli v mojo mesnico!
Danes ponujam zelo dobro stvar!
Dobro za peko, dobro za kuho,
dobro za sendvič, dobro za juho.
Vroče kot piroške, prekajene joške!
Roba je sveža in zelo poceni!
Pridi potipaj in sam oceni!
Trije groški za dve joški!
Štiri vam prodam za pet.
Osem za devet in tako naprej
naj sešteje, kdor že zna seštet'.*

*Ples še naprej mori LENUHA,
ko spet zagledamo ODERUHA.
Si ti resen ali nagajaš?
Žene kolješ, nam joške prodajaš!*

MESAR
Seveda sem resen, nič ne nagajam.
Lovim, zakoljem, sušim, prodajam.
Ti pa dereš ženske in moške ...
Vroče kot piroške, prekajene joške!

ODERUH
Naj gre k vragu! Prav ima.
Vsak svoj posel dela tako, kot zna.
Alo, ljudje, prosim za posluh!
Kliče vaš zvesti Oderuh!
Kože, kožeeee!
Sveže kot rože.
Kože domačih, kože tujcev,
Rusov, Kitajcev, Turkov, Perujcev ...
Vse smo odrli brez napake,
pred tem pa, seveda, obrili dlake!
Tople, gladke, dobre za preproge,
da vas po zimi ne zebe v noge.

Kože, kože, sveže kot rože ...

ZVIJAČNEŽ *se na odru pojavi,*
začne kričati, kot da se davi ...
 Rezervni deliiii za rabooo vsakdanjoooo!
 Ponujam poceni prazno lobanjo,
 dobre zobe iz mladih ust,
 odlično spodnjo in zgornjo čeljust,
 pogačico, ključnico in stegnenico,
 rebra, lopatico, nos, golenico,
 dobro ohranjeno hrbtenico ...
 Rezervni deli za rabo vsakdanjo!
 Če vas pod mrakom prebuta kak mračnež,
 vam nove kosti ponuja Zvijačnež.

Zraven njega se vrine JEZLJIVKA.
Kriči kot naveličana ujedljivka.
 Oj, meščani, sveži možgani,
 dobro očiščeni in oprani!
 Škróbljeni, zlikani in zloženi,
 z osnovnimi fukcijami naloženi!
 Fino in mehko zgornje perilo!
 Primerni so tudi za darilo!
 Če radi menjate vsak dan,
 sedem jih za pet groškov dam!
 Oj, meščani, sveži možgani,
 dobro očiščeni in oprani!

Zdaj prihajajo še drugi meščani.
Kmalu so skorajda vsi zbrani:
Tu je mladenič, SAMOMORILEC,
in njegov OČA, življenja žvečilec;
PREŠUŠTNIK se muza in šuška okoli,
za rit ščipa ženske in se praska, tam doli;
ženska s kačjo glavo;
ženska, ki hrza kot žrebica;
gospod prasec in gospa prasica
in strupena pajklja, njuna prijateljica;
starček, ki se napihuje, robo ovohava,
njega žena se zmrduje, robo otipava.
 Če jih šteješ, malo jih je, a so avantgarda,
 za vsakim od njih se sluti – ena milijarda.

Sredi odra se še matra LENUH.
Vanj se zaleti POŽERUH.
 Kaj skačeš tu, kot norec na trati?!

Za POŽERUHOM se NEČISTNICA zvija.
 Bi rad kaj kupil?

Za NEČISTNICO se PREVZETNICA prebija.
Se hočeš prodati?

LENUH

Ne vem, ne morem pri miru stati ...

POŽERUH

Človek zares ne ve kaj bi s tabo!
Sploh nisi za družbeno rabo.

NEČISTNICA

Ko vsi plešemo, on ti leži.

PREVZETNICA

Ko prenehamo, on s plesom teži.

LENUH

To niso moje noge, to ni moj obraz.
Jaz nisem jaz! Jaz nisem jaz!

PREVZETNICA

Kaj se to pravi?! Tiho, kujon!

NEČISTNICA

Ga slišite? On, da ni on?!

POŽERUH

Res ti je glava nekoliko manjša,
in postava ti je ... hm ... dosti daljša.
Ampak, na kilometer zavoham ta duh!
Ševedno si nori, smrdljivi Lenuh!
Umakni se stran, delo imam!

POŽERUH *LENUHA odrine,*
in spusti glas v odra širine.

PREVZETNICA *ob njem intonira,*

NEČISTNICA *pa terco ubira.*

Novo črevesje, en groš za meter,
novi penis, groš centimeter.

Novi mehur, novi ureter.

Želodec, jetra, vranica, ščitnica,
nove dlesni, nova sluznica.

Nove mišice za nove moči,

nova mrežnica, nove oči.

Super srce, dvakrat dva prekata,
arterija od noge do vrata.

Prostata, pljuča, ledvica, žolčnik,

nov požiralnik, poklopec za sapnik ...

Vse za notranjo konsolidacijo!

Manjšo ali večjo restavracijo!

Za vsak organ kupci pridobijo
 garantirano še polletno garancijo.
 Artikle dobite pri nas takoj,
 denar je, seveda, osnovni pogoj.

*Zdaj VSI v en mah kričijo,
 pojejo vsak svojo melodijo ...
 Ritem je krut, oster, morilski.*

Poskoki LENUHA so že samomorilski.

Oj, meščani, sveži možgani, dobro očiščeni in oprani ... Novo črevesje, en groš za meter, novi penis, groš centimeter ... Rezervni deliiii za rabooo vsakdanjoooo! Ponujam poceni prazno lobanjo ... Kože, kožeeee! Sveže kot rože ... Iranci, Albanci, Pakistanci ... Dobro za peko, dobro za kuho, dobro za sendvič, dobro za juho! Vroče kot piroške, prekajene joške ...

Nenadoma se vse ustavi.

Tišina je, kot na razstavi.

Tišina je. Sekundo. Dve.

*Še bolj glasno in VSI hkrati
 nenadoma začnejo spet kričati.*

Vse za notranjo konsolidacijo! Manjšo ali večjo restavracijo! Prostata, pljuča, ledvica, žolčnik ... Fino in mehko zgornje perilo! Primerno tudi za darilo! Dobri zobje iz mladih ust, odlična spodnja in zgornja čeljust ... Japonci, Estonci, Švedci, Finci ... Vse smo odrli brez napake, pred tem, seveda, obrili dlake! Roba je sveža, zelo poceni! Pridi potipaj in sam oceni!

*Njih pesem ves oder preplavi,
 potem pa v hipu spet vse se ustavi.
 Znajdemo se v LENUHOVI glavi.*

Meščani izginejo v mraku.

On sam pa je visoko v zraku.

Kot astronaut nad odrom lebdi,

in iz višine spregovori ...

Jaz plešem.

Jaz plešem.

Jaz plešem in hkrati

ne spomnim se, da bi znal plesati.

Zdi se mi, da sem nekdo drug bil nekoč.

A moj spomin je kot temna noč.

Zakaj tako skačem, zakaj norim?

Zakaj v mehki travi ne ležim?

Ta ples me že davi ...

Čudne misli cvetijo

v tej majhni glavi ...

Bodi kar si. Bodi drugačen.

Ne bodi tečen. Ne bodi lačen.

Bodi srečen. Žalost ubija.

Nesreča je le iluzija.

Ne veš zakaj, a vendar živiš.

Imej se rad, če se sovražiš.

Glej sonce, ki ogreva kri -

na lastno senco si natakni oči.

Napolni čašo. Nabrusi nož.
 Bodi razumen. Bodi mož.
 Posekaj drevo, kamen razbij,
 žival zakolji, hišo napravi.
 In soseda v mislih ubij,
 a ko ga srečaš, lepo ga pozdravi ...
 Lahko je drevesu drevo biti,
 za to mu ni treba ničesar storiti.
 Lahko je kamnu biti kamen.
 Kamen je kamen je kamen in amen.
 Preprosto je tudi biti žival.
 Si pač žival in tako je prav.
 A biti človek, to ni dokaz,
 da sploh si človek - je bolj ukaz.
 Biti človek – kaj govorim?
 Bilo bi bolj jasno, če zarenčim.
 Kot da bi plesal okrog lastnih kosti.
 Plešem, ubogam, sem, kar moram biti.
 Srce mi trgajo dvomi skriti.
 Prav to, da ubogam, to je dokaz,
 da jaz nisem ... jaz nisem ... jaz nisem ...

Iz višine trešči na tla.
Poči, odjekne, kot bomba.
Ves oder se znova razsvetli.
 LENUH, *raztreščen, na tleh leži.*
 ... jaz nisem ... jaz ... jaz nisem ... jaz ...

Meščani se okrog njega zberejo
in ga odločno naderejo.

JEZLJIVKA
 Kaj govori?
 Mater, si pameten! Ti nisi ti!?

POŽERUH
 Je zaradi tega treba tako pokati?

PREVZETNICA
 Saj tudi mi nismo mi,
 a se s tem nihče od nas ne hvali. ...

MESAR
 Sramota! Malo pleše in se takoj zavali.

ODERUH
 Potem pa takoj neumnost izvali.

ZVIJAČNEŽ

Zdaj vstani. Dovolj si ga sral.
Poskuša ga dvigniti s tal.
 Ne miga. Kot da bi truplo igral.

SAMOMORILEC

mu potipa žilo.
 Mrtvo bilo. Ne diha. Ni ga več.

MESAR

Kako – ni ga več?!
 To mi ni všeč! To ni mogoče!
 Pa ne more on vedno ... kakor se mu zahoče.

SAMOMORILEC

Mrtev je, pravim.

JEZLJIVKA

Spet nas zajebava. Tri groše stavim.

Pride ŽUPAN, rahlo zaspan

Kaj se dogaja? Kdo tu nagaja?

ODERUH

Tale nas straši. Truplo igra.

ŽUPAN ga z nogo potipa.

Takoj vstani! Ni še konec dneva!

LENUH se ne gane.

Župan ga z brcami zasipa.

Župan tvoj te brca! Dvigni se, ti, bedna reva!

SAMOMORILČEV OČE

Je dober igralec, če zares igra.

SAMOMORILEC

Nehajte! Potipal sem mu žilo!

Nič ne bije. Mrtvo je bilo.

ŽUPAN preneha. Čemerno zakreha:

Ljubi meščani, če je mrtev zares,
 za naše mesto je to hud eksces.

PREVZETNICA

Ta si pa res upa. Kar umre in gre.

POŽERUH

Vse štiri je iztegnil od sebe,
 kot da hoče povedat:
 en kurc me briga, kdo vas jebe!

NEČISTNICA

Egoist. Dol mu visi za vse.

ODERUH

Izdajalec. Če bi vedel, iz kože bi ga dal.

MESAR

Če bi vedel, da je takšen prasec,
bi ga še živega zaklal.

ŽUPAN

V redu. Pomirite se.
Poslušajte pazljivo:
truplo je nevarno in nalezljivo.
Treba je preprečiti okužbo,
zato mu čim manj delajte družbo.
Ne se ga dotikat in ne ga premikat.
Za to bom ustanovil posebno službo.
Prosim, da minuto hrupa priredimo
in se od Lenuha častno poslovimo.
Tri, štiri ...

VSI

Praaaaaaaasec! Piiiiiiiizda! Izdaaaaajaaaleeeeeec! Baaaaarbaaar! Reeveevaaaaa! Loooooopooov!
Sraaam naaj teeee boooo! Uaaaaaaa! Buuuuuu! Itd.

Pride STRAŽMOJSTER

Gospod Župan! Gospod Župan!
Pridite hitro na valobran!
Še ena ladja prihaja k nam!

*Župan takoj steče k obali,
za njim odidejo še liki ostali.*

*LENUH še vedno raztreščen leži.
Zdaj k njemu pridejo DOHTARJI.*

PRVI DOHTAR

Kaj hočemo.

DRUGI DOHTAR

Lahko delamo čudeže ...

TRETJI DOHTAR

... a če je slab material ...

PRVI DOHTAR

... vse je zaman.

*DOHTARJI odidejo.
V dnu odra,
kot žalosten črt,
se pojavi majhna
Lenuhova smrt.
Počasi, previdno
k LENUHU gre,
ga v naročje vzame,
nežno stisne k sebi ...
solza zavre ...
solza žalosti ...
solza ljubezni ...*